

Variantă subiect EVALUARE NAȚIONALĂ
Limba și literatura română

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Unul dintre cele mai frecvente obiceiuri ale școlarilor este, desigur, acela de a-și porecli profesorii.

Aproape că nu există profesor care să nu fi primit vreo poreclă de-a lungul carierei sale.

Și, lăsând la o parte orice considerente, trebuie să se recunoască deosebitul talent al elevilor de a porecli!

Nu mică ne-a fost mirarea când „Barosanul”, adică Nea Stănică Enăchescu, dascălul de latinește și franțuzește, și cel mai drag profesor al nostru, care ne-a fost cu adevărat învățător și părinte sufletesc timp de opt ani de zile, ne-a spus la una dintre lecții:

-Strămoșii noștri, romanii, purtau trei nume, anume, făcu el zâmbind: „nomen”, numele de familie, cum ar fi, de exemplu, la mine, Enăchescu, „prenomen”, numele de botez, cum ar fi, Sterie – și aici își îngroșă glasul, iar după o pauză scurtă, care nouă, însă, ni s-a părut uriașă: și „cognomen”, adică porecla, cum ar fi Barosanul!

Era cel mai bun povestitor și cel mai spritual profesor, iar glumele lui te binedispuneau, oricât de amărât ai fi fost. Lecțiile lui, cele mai bune lecții pe care le-am primit ca elev, erau o savantă împletire de umor cu știință, iar pedagogia lui, neîntrecută!

I se dusesse faima în lumea școlărească a Bucureștilor și era adevărat că cel mai slab elev al lui, la Latină, când se muta la alt liceu era acolo cel mai bun.

Barosanul se aștepta să râdem, dar clasa încremenise.

-Hai, mă, nu mai fiți ipocriți... De când știu eu că-mi spuneți Barosanul! asta e mania voastră, a elevilor... „Ergo”¹...am fost și eu elev... și, la rândul meu, chiar dacă nu v-aș fi făcut această mărturisire, voi v-ați fi închipuit-o, că sunteți băieți deștepți, mi-am poreclit și eu profesorii; iar dacă unii dintre voi veți ajunge profesori, deși nu v-o doresc, că, „Quem Dii oderunt, paedagogum fecerunt”², veți fi, la rândul vostru, porecliți c-așa li-e dat profesorilor și elevilor!

Pe fețele noastre înflorise un zâmbet de ușurare și de nespusă dragoste pentru Barosanul!

Grigore Băjenaru, Cișmigiu & Comp

¹ergo (lat.) = așadar

²„Quem Dii oderunt, paedagogum fecerunt”(lat.) = Pe cine l-au urât zeii, l-au făcut pedagog

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos. 6 itemi x 4 puncte

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: talent, uriașă.
2. Menționează rolul virgulei în secvența: *Strămoșii noștri, romanii (...)*
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvența: *Era cel mai bun povestitor și cel mai spritual profesor, iar glumele lui te binedispuneau (...)*
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *trebuie să se recunoască deosebitul talent al elevilor.*
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat.

6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care elevii îl îndrăgeau pe profesor.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi apartenența la genul epic a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului epic;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

De-a lungul vremii mi s-a cerut să fiu actor, prieten, medic, antrenor, să găsesc articole pierdute, să împrumut bani, să fiu șofer de taxi, psiholog, înlocuitor de părinte, vânzător, politician și păstrător al credinței(...)

Nu mi-am propus niciodată să mă îmbogățesc din punct de vedere material, dar sunt totuși un căutător de comori, căci caut întotdeauna noi oportunități pentru ca toți copiii să își poată folosi propriile talente, multe dintre ele ascunse dincolo de zidurile de autoapărare pe care și le-au construit singuri.

Nu există om care muncește mai fericit ca mine.

Un medic aduce pe lume o viață nouă, într-un moment cu adevărat magic. Eu asist zilnic la renașterea acestei vieți prin punerea de noi întrebări, prin semănarea de noi idei și de noi prietenii(...)

Sunt un luptător, căci mă lupt zilnic cu presiunea semenilor mei, cu negativitatea, cu teama, cu prejudecățile, cu ignoranța și cu apatia. Din fericire, am aliați de nădejde: Inteligența, Curiozitatea, Creativitatea, Individualitatea, Sprijinul Părinților, Credința, Iubirea și Râsul. Aceștia nu-mi refuză niciodată sprijinul lor.(...)

Așadar, am un trecut bogat în amintiri și un prezent provocator, aventuros și amuzant, care îmi permite să contribui la viitorul altor oameni.

Sunt profesor... și îi mulțumesc în fiecare zi lui Dumnezeu pentru acest lucru.

John W. Schlatter, *Sunt profesor*,
apărut în *Supă de pui pentru suflet* de J. Canfield și M.V. Hansen

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos. 6 itemi x 4 puncte

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - comorile pe care le caută profesorul;
 - aliații pe care îi are profesorul în lupta sa zilnică.
2. Scrie titlul cărții în care a apărut articolul.
3. Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Eu asist zilnic la renașterea acestei vieți prin punerea de noi întrebări.*
5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Așadar, am un trecut bogat în amintiri și un prezent provocator, aventuros și amuzant, care îmi permite să contribui la viitorul altor oameni.*

6. Construieste o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin pronumele relativ *ce*.

B. Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare amuzantă petrecută la școală. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2p; coerența textului – 2p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului -2p; ortografia – 3p; punctuația – 3p; așezarea corectă a textului în pagină -1p; lizibilitatea -1p).

Mult succes!

PROPUNĂTOR: PROF. CLAUDIA MERTICARU

COLEGIUL NAȚIONAL *GHEORGHE VRĂNCEANU*